

Z dlouhodobého hlediska se celkový úhrn srážek příliš nemění, ale mění se rozložení srážek v roce. Dlouhá období sucha střídají přívalové deště. Foto: pixabay.com

Změna pro šetrnější zacházení s dešťovou vodou

Do právních předpisů se propisuje úsilí o maximální zadržování vody v lokalitě a minimalizaci množství srážkových vod odváděných do stokové sítě. Od 1. července 2022 se upravuje postup pro výpočet množství srážkových vod odváděných do kanalizace. Zohledňují se i zelené střechy.

Šetrné hospodaření s dešťovou vodou se stává jednou z priorit přístupu k trvale udržitelnému rozvoji. Roční úhrn srážek dopadajících na území ČR se z dlouhodobého hlediska příliš nemění. Mění se však jejich rozložení. Dlouhá období sucha střídají přívalové deště a také v některých lokalitách méně prší. Například v Brně spadlo v roce 1993 celkem 575 mm/m², v roce 2012 to bylo 548 mm/m² a v roce 2021 jen 535 mm/m². To je pokles srážek o 7 %. Změna se může zdát nevýznamná, ale se současným nárůstem plně odvodňovaných ploch, zejména vodonepropustných střech a komunikací, to znamená značné množství dešťové vody, která je odvedena přímo do kanalizace a dále do vodních toků, aniž by dostala možnost se v krajině zadržet.

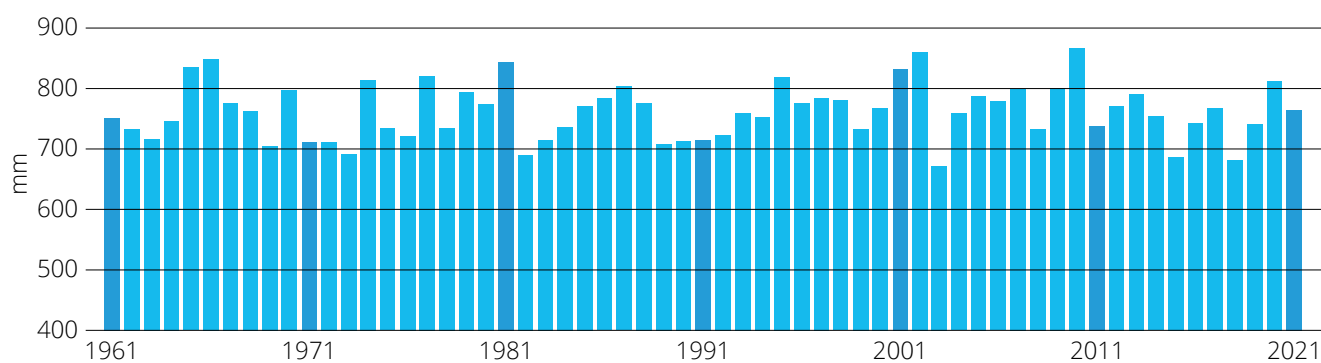
Poplatky dle povrchové úpravy konstrukcí

Na tuto skutečnost reaguje změna vyhlášky č. 428/2001 Sb., ve znění vyhlášky č. 244/2021 Sb., která je účinná od 1. července 2022. Touto změnou se upravuje postup pro výpočet množství srážkových vod, odváděných přímo do kanalizace, podle druhu povrchové úpravy dané plochy. Nově jsou zohledněny jednak různé typy zelených střech ve vztahu k jejich mocnosti a skladbě, jednak plochy zpevněné jak betonovými dlažbami se širší spárou, tak zejména dlažbami z vodopropustných (vsakovacích) dlažebních prvků.

Účinek jednotlivých druhů povrchových úprav střech, komunikací a dalších ploch je vyjádřen různými hodnotami odtokového součinitele. Hodnoty odtokového součinitele 0,9 platí pro vodonepropustné střechy, asfaltové a betonové plochy, ale i zámkové dlažby. Výrazně nižší součinitel 0,1–0,6 lze použít pro vegetační střechy. Součinitel 0,4 se použije pro zpevněné štrkové plochy i dlažby se širokými spárami. Nejnižší součinitel 0,05 platí nejen pro zatravněné plochy, ale také dlažby zhotovené z betonových vodopropustných (vsakovacích) dlažebních prvků.

Roční množství odváděných srážkových vod Q (m³/rok) = součet redukováných ploch (m²) × dlouhodobý srážkový normál (m³/m²·rok). Dlouhodobý srážkový normál je průměrem ročního úhrnu srážek v daném místě nebo oblasti. Redukované plochy jsou skutečné plochy vynásobené odtokovým součinitelem dané povrchové úpravy. Podle ročního množství srážkových vod odváděných do veřejné kanalizace dnes provozovatelé veřejné kanalizační sítě stanovují poplatky podnikatelským subjektům. Výhledově se budou tyto platby účtovat i soukromým vlastníkům nemovitostí, podobně jako je tomu na Slovensku, které tyto poplatky stanovuje automaticky na základě katastrálních map.

Průměrný roční úhrn srážek 1961–2021 v ČR se příliš nemění

Zdroj dat: Český hydrometeorologický ústav

Ověření výrobků pro šetrnější zacházení s dešťovou vodou před uvedením na trh

Technický a zkušební ústav stavební Praha s.p. vypracoval v roce 2021 zkušební metodiku pro zkoušky vodopropustnosti dlažebních prvků a pro několik výrobců vydal jako Autorizovaná osoba 204 podle zákona č. 22/1997 Sb. a nařízení vlády č. 163/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů, stavební technická osvědčení (STO). Podle nich výrobci betonových výrobků mohou vodopropustné dlažební prvky ověřit a řádně uvést na náš trh pro následné použití ve stavbách (viz *Letní e-zpravodaj 2021 TZÚS Praha s.p.*, www.tzus.cz).

V této souvislosti je nutné zdůraznit, že výrobky splňující kritérium rychlosti vsakování vody, uvedené ve zmíněných STO hodnotou 0,048 l/(m²·s), v plném rozsahu vyhovují předpokladům,

z nichž vychází při stanovení součinitele odtoku vodopropustných (vsakovacích) dlažeb novela vyhlášky č. 428/2001 Sb., platná od 1. července 2022. Uvedené výrobky tak mohou být svými výrobci nadále uváděny na trh, aniž by bylo nutné měnit specifikaci výrobních vlastností, a užívány vlastníky staveb při plném benefitu významně snížených poplatků za odvod dešťových vod do kanalizace.

TZÚS Praha s.p. rovněž připravil návrh Evropského dokumentu pro posuzování (EAD) pro konstrukci zelené střechy (viz *Předvánoční zpravodaj 2021 TZÚS Praha s.p.*) a pro výrobce vydal první Evropské technické posouzení (ETA) podle uvedeného EAD. Ten nyní čeká na vypořádání Evropskou komisí a publikaci v Úředním věstníku Evropské unie (OJEU).

Ing. Miroslav Procházka

Technický a zkušební ústav stavební Praha s.p.

Nařízení vlády k vyhrazeným technickým zařízením

K 30. červnu 2022 vyšla ve Sbírce zákonů nařízení vlády ke všem druhům vyhrazených technických zařízení: zdvihacím, tlakovým, plynovým a elektrickým. Účinnosti nabyla hned následujícího dne. Informace bylo uveřejněna v PROFESISu v Aktualitách a Právních informacích č. 6/2022.

K 1. červenci 2022 byl zrušen zákon č. 174/1968 Sb., o státním odborném dozoru nad bezpečností práce, včetně k němu vydané vyhlášky č. 50 (a 85) /1978 Sb., č. 18 (a 19, 21) /1979 Sb. a č. 73/2010 Sb., týkající se vyhrazených technických zařízení (viz Z+i ČKAIT č. 4/2021 a 3/2022).

Od 1. července 2022 nabyt účinnosti zákon č. 250/2021 Sb., o bezpečnosti práce v souvislosti s provozem vyhrazených technických zařízení, a k němu vydaná čtyři nařízení vlády o vyhrazených technických elektrických, plynových, tlakových, zvedacích zařízeních a požadavcích na zajištění jejich bezpečnosti. Dále bylo vydáno nařízení vlády o požadavcích na odbornou způsobilost k výkonu činnosti na elektrických zařízeních a na odbornou způsobilost v elektrotechnice. Kromě toho bylo vydáno nařízení o sazbách poplatků za odbornou činnost pověřené organizace, kterou je Technická inspekce ČR.

- Nařízení vlády č. 190/2022 Sb., o vyhrazených technických **elektrických** zařízeních
- Nařízení vlády č. 191/2022 Sb., o vyhrazených technických **plynových** zařízeních
- Nařízení vlády č. 192/2022 Sb., o vyhrazených technických **tlakových** zařízeních
- Nařízení vlády č. 193/2022 Sb., o vyhrazených technických **zdvihacích** zařízeních
- Nařízení vlády č. 194/2022 Sb., o **požadavcích na odbornou způsobilost** k výkonu činnosti na elektrických zařízeních a na odbornou způsobilost v elektrotechnice
- Nařízení vlády č. 60/2022 Sb., o **sazbách poplatků** za odbornou činnost pověřené organizace v oblasti bezpečnosti provozu vyhrazených technických zařízení

Ing. Jindřich Pater, místopředseda ČKAIT